

Στην πραγματικότητα, βασίλεψε τρία χρόνια, εννιά μήνες και επτά μέρες (από τις 6 Μαρτίου 1964, όταν πέθανε ο πατέρας του, Παύλος, ως τις 13 Δεκεμβρίου 1967, όταν επιχείρησε το αποτυχημένο αντιπραξικόπημα): Ο Κωνσταντίνος Β' τα κατάφερε να ξεπεράσει σε παραμονή στον θρόνο μόνο τον Αλέξανδρο Α', που όμως πέθανε εστεμμένος, βρίσκοντας τραγικό θάνατο από τις συνέπειες της δαγκωματιάς μιας μαϊμούς. Είχε βασιλεύσει από τις 11 Ιουνίου 1917 ως τις 25 Οκτωβρίου 1920, δηλαδή μόλις τέσσερις μήνες και 23 μέρες λιγότερο από τον τελευταίο βασιλιά της χώρας. Μοναδικό κοινό τους σημείο το ότι και οι δυο ενθρονίστηκαν σε ηλικία 24 χρόνων.

Ο Αλέξανδρος είδε τον πατέρα του, βασιλιά Κωνσταντίνο, και τον αδελφό του, Γεώργιο, να εγκαταλείπουν (ο πρώτος διωγμένος, ο δεύτερος με πατρική επιταγή) τη, διαιρεμένη σε δυο κράτη, Ελλάδα. Ανέβηκε στον θρόνο ως επιλογή του Κωνσταντίνου αλλά έσπευσε να συνεργαστεί απόλυτα με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Κινήθηκε πάντοτε μέσα στα συνταγματικά πλαίσια, είδε το κράτος να επανενώνεται ομαλά, υπήρξε ο μοναδικός εστεμμένος αυτού του τόπου που παντρεύτηκε Ελληνίδα (την Ασπασία Μάνου) και αντιστάθηκε με επιτυχία στις πιέσεις του πατέρα του να αναμιχθεί στα πολιτικά πράγματα της χώρας, κόντρα στις επιλογές του πρωθυπουργού. Για όλα αυτά, υπήρξε αρκετά δημοφιλής και είδε μια πόλη να μετονομάζεται προς τιμήν του: Ήταν στις 8 Ιουλίου 1920, όταν επισκέφτηκε το, από τον ελληνικό στρατό, απελευθερωμένο Δεδεαγάτς στη Θράκη. Ο εκεί δήμαρχος που τον υποδέχτηκε στο λιμάνι, του ανάγγειλε ότι, από την ημέρα εκείνη, το όνομα Αλεξανδρούπολη αντικαθιστούσε το τουρκικό. Και Αλεξανδρούπολη την λέμε από τότε.

Ο απροσδόκητος θάνατός του ξαναφούντωσε τα πολιτικά πάθη, επανέφερε βασιλιά τον πατέρα του και η Ελλάδα οδηγήθηκε στη μικρασιατική καταστροφή και την Α' Δημοκρατία.

Όταν ο Κωνσταντίνος Β' στέφθηκε βασιλιάς (6 Μαρτίου 1964), ήταν αρκετά δημοφιλής: 24χρονος νέος, ωραίος, αθλητής, μοναδικός από δεκαετίες ολυμπιονίκης (ιστιοπλοΐας, στους ολυμπιακούς της Ρώμης, 1960). Έξι μήνες αργότερα, παντρεύτηκε την όμορφη Άννα Μαρία, 20χρονο στερνοπαίδι του βασιλιά της Δανίας. Στην πράξη, αποδείχθηκε άβουλος, άπειρος και τυφλά υπάκουος στις θελήσεις της μητέρας του, Φρειδερίκης, η οποία τον επηρέαζε αρνητικά. Στα επόμενα τρία χρόνια, κατάφερε να έρθει σε σύγκρουση με τον με 53% των ψήφων εκλεγμένο πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου, να μετατρέψει τη μητέρα του, από βασιλομήτορα σε βασίλισσα – μητέρα και να μετάσχει ενεργά στο συνταγματικό

πραξικόπημα των Ιουλιανών και της αποστασίας. Η Ελλάδα, για μια ακόμα φορά έβραζε από την όξυνση των πολιτικών παθών και το παλάτι ετοίμαζε στρατιωτικό πραξικόπημα: των στρατηγών που προγραμματιζόταν για τις 25 Απριλίου 1967. Τους πρόλαβαν, τέσσερις μέρες νωρίτερα, οι συνταγματάρχες.

Ο Κωνσταντίνος επέδειξε σπάνια αναποφασιστικότητα. Μέσα στη νύχτα, του τηλεφώνησαν ο ναύαρχος ε.α. Αθ. Σπανίδης που του εισηγήθηκε εντολή να αποπλεύσει ο στόλος και να πάει στην Κρήτη και ο τότε πρωθυπουργός Γεώργιος Ράλλης που του πρότεινε μετακινήσεις νομιμοφρόνων στρατιωτικών μονάδων και κινητοποίηση της αεροπορίας, όπου δεν υπήρχαν πραξικοπηματίες. Απέρριψε και τις δυο προτάσεις και βολεύτηκε με το να έχει δικό του πρωθυπουργό.

Στις 13 Δεκεμβρίου, προσπάθησε αντιπραξικόπημα που εκφυλίστηκε μέσα στην αδιαφορία του λαού: Δεν υπήρχαν πρόθυμοι να αντικαταστήσουν τη χούντα των συνταγματάρχων με μια άλλη των στρατηγών. «Κρυπτόμενος από χωρίου εις χωρίον», κατά τις ανακοινώσεις της χούντας, έφυγε στη Ρώμη. Το «σύντομο ανέκδοτο» που κυκλοφόρησε τότε έλεγε: «1896: Ένας Λούης γίνεται ολυμπιονίκης – 1967: Ένας ολυμπιονίκης γίνεται Λούης». Ήταν η τελευταία ημέρα που τον βρήκε στον θρόνο. Παρ' όλες τις προσπάθειές του να τα βρει με τους χουντικούς και να επανέλθει.

Αντιπραξικόπημα μεν αλλά τα λεφτά, λεφτά. Ο Κωνσταντίνος, μετά την αποτυχία της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1967 και τη φυγή του, συνέχιζε να εισπράττει τη βασιλική επιχορήγηση και ταυτόχρονα προσπαθούσε να τα βρει με τη χούντα και να επιστρέψει στον θρόνο του: Έστειλε συγχαρητήρια στον Γ. Παπαδόπουλο επειδή γλίτωσε από την απόπειρα του Αλέκου Παναγούλη, εξέφρασε την αντίθεσή του στις διεθνείς πιέσεις για επιστροφή στη δημοκρατική ομαλότητα και δεχόταν, εφόσον τον αποκαθιστούσαν στον θρόνο του, να μπει κάτω από 24ωρη παρακολούθηση. Τον Ιούλιο του 1973, έμαθε ότι η χούντα κατήργησε τη βασιλεία και του έκοψε και την επιχορήγηση.

Ένα χρόνο αργότερα, η χούντα έπεσε. Ανήμερα της πτώσης, 23 Ιουλίου (1974), τηλεφώνησε στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, στο Παρίσι, να δει «τι θα κάνουν». Είχε ξεχάσει ότι ο πρώην πρωθυπουργός είχε βρεθεί εκεί για να γλιτώσει από την Φρειδερίκη που θεωρούσε ότι επιβουλεύοταν τη ζωή του. Ο Καραμανλής καμιά διάθεση δεν είχε να ξαναμπλέξει με παλάτια αλλά δεν του το είπε. Απλά, συμφώνησε να ξανατηλεφωνηθούν, αν είχαν κάποια

νέα. Ξανατηλεφωνήθηκαν. Ο Καραμανλής είπε ότι τον πληροφόρησαν πως ετοιμαζόταν κυβέρνηση Π. Κανελλόπουλου και Γ. Μαύρου.

Αργότερα, ο Καραμανλής τηλεφώνησε στον Κωνσταντίνο για να πει ότι του είχαν ζητήσει να επιστρέψει στην Αθήνα. Του πρότεινε να περιμένει τηλεφώνημά του, μόλις τακτοποιούσε τα πράγματα. Δεν ξαναμίλησαν.

Ένα δημοψήφισμα, στις 8 Δεκεμβρίου (1974), έθεσε το ερώτημα: «Βασιλευόμενη ή προεδρευόμενη Δημοκρατία;». Κάποιοι ειδικοί της εποχής προέβλεπαν ότι ο θρόνος θα εισέπραττε το 15% των ψήφων: Επειδή «τόσο υπολογιζόταν το ποσοστό των ηλιθίων». Έπεσαν έξω: Το τηλεοπτικό του διάγγελμα έπεισε το 30,8% των ψηφοφόρων να τον ψηφίσουν. Όμως, το 69,2% που ψήφισε δημοκρατία, επέτρεψε στον πια πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή να σχολιάσει:

«Ένα καρκίνωμα αποκόπηκε σήμερα από το σώμα του έθνους».

Όσο αντιπαθής στους Έλληνες έγινε ο τελευταίος βασιλιάς, Κωνσταντίνος, τόσο δημοφιλής υπήρξε ο πρώτος της δυναστείας, Γεώργιος Α', που πήρε προίκα τα Ιόνια νησιά, τα οποία ενσωματώθηκαν στην Ελλάδα. Είχε το δικαίωμα να διορίζει και να παύει κυβερνήσεις αλλά ορκίστηκε ότι θα τηρεί την «αρχή της δεδηλωμένης» που ορίζει ότι υπουργικό συμβούλιο και πρωθυπουργός πρέπει να έχουν την δηλωμένη εμπιστοσύνη της Βουλής.

Βασιλεύσε περίπου μισό αιώνα (49,5 χρόνια), έζησε εποχές ντροπής και δόξας και ποτέ δεν παρέβη τον όρκο του βάζοντας εμπόδια στις εκλεγμένες κυβερνήσεις. Με κορυφαία τη συνεργασία του με τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον άνθρωπο που έδωσε τον γιο του, πρίγκιπα Γεώργιο, από αρμοστή της Κρήτης. Έχοντας υποστεί την ντροπιαστική ήττα του 1897 από την Τουρκία με τον γιο του, διάδοχο Κωνσταντίνο να το εγκαταλείπει τα πεδία των μαχών, είχε πλήρη άποψη για τις στρατιωτικές ικανότητες των παιδιών του. Έτσι, δεν δυσκολεύτηκε να υπογράψει το βασιλικό διάταγμα της 19^{ης} Αυγούστου 1909, αμέσως μετά την επανάσταση του 1909: Με αυτό, έμπαιναν σε διαθεσιμότητα «τη αιτήσε τους» ο διάδοχος Κωνσταντίνος κι ο πρίγκιπας Νικόλαος. Με το ίδιο διάταγμα, στέλλονταν στη

Γερμανία με «τριετή εκπαιδευτική άδεια» ο διάδοχος Κωνσταντίνος και οι πρίγκιπες Ανδρέας και Χριστόφορος. Ο Κωνσταντίνος γύρισε αξιωματικός του γερμανικού στρατού. Στους βαλκανικούς πολέμους, ήταν επικεφαλής του ελληνικού στρατού. Στον αγώνα δρόμου με τους Βουλγάρους για την κατάληψη της Θεσσαλονίκης, απειλήθηκε από τον Βενιζέλο με καθαίρεση αν δεν έσπευδε, προ παντός άλλου, να ελευθερώσει τη νύφη του Θερμαϊκού. Ο βασιλιάς πατέρας του συντάχθηκε με τον πρωθυπουργό.

Είχε ενθρονιστεί με την ρητή υπόσχεση προς τις μεγάλες δυνάμεις ότι δεν θα έπραττε κάτι σε βάρος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Επί βασιλείας του, η Ελλάδα υπερδιπλασίασε την έκτασή της.

Ίσως ο πιο τραγικός από τους βασιλιάδες που γνώρισε η Ελλάδα, είναι ο Γεώργιος Β'. Ήταν ο πρώτος γιος του Κωνσταντίνου και η γέννησή του (1890) χαιρετίστηκε με 121 κανονιές. Αν και πέθανε βασιλιάς, έχασε τον θρόνο του τρεις φορές: Την πρώτη, το 1917, όταν ο πατέρας του παραιτήθηκε υπέρ του αδελφού του, Αλέξανδρου. Επόμενη φορά ήταν τον Δεκέμβριο του 1923, όταν, βασιλιάς πια (από το 1922), αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την χώρα, ώσπου εθνοσυνέλευση και ελληνικός λαός να αποφασίσουν για το πολιτειακό. Αποφάσισαν Δημοκρατία. Η δυναστεία βρέθηκε έκπτωτη.

Ένα πραξικόπημα (10 Οκτωβρίου 1935) κατήργησε την δημοκρατία κι ένα δημοψήφισμα (3 Νοεμβρίου) επανέφερε τον Γεώργιο. Έφτασε στην Ελλάδα (25 Νοεμβρίου) κι ανέθεσε την εντολή σχηματισμού εκλογικής κυβέρνησης στον Κωνσταντίνο Δεμερτζή (30 του μήνα) που, με αντιπρόεδρο τον Ιωάννη Μεταξά, συνέχισε πρωθυπουργός και μετά τις εκλογές (26 Ιανουαρίου 1936), καθώς δεν αναδείχτηκε νικητής. Πέθανε, όμως, οπότε ο Γεώργιος διόρισε πρωθυπουργό τον αντιπρόεδρο, Ιωάννη Μεταξά (13 Απριλίου 1936), αρχηγό του κόμματος των Ελευθεροφρόνων που με επτά βουλευτές σε σύνολο τριακοσίων εκπροσωπούσε το 3.94% του εκλογικού σώματος. Στις 4 Αυγούστου, με τη σύμφωνη γνώμη του βασιλιά, ο Μεταξάς επέβαλε δικτατορία.

Η γερμανική εισβολή ανάγκασε τον Γεώργιο να καταφύγει στην Αίγυπτο. Σε κάποιον που του είπε ότι θα ξαναγινόταν βασιλιάς, απάντησε:

«Μετά τον πόλεμο, ποιος θα θέλει βασιλιάδες;».

Έμεινε στην Αίγυπτο και μετά την απελευθέρωση, ενώ η Ελλάδα βυθιζόταν στα δεινά του εμφυλίου πολέμου. Νέο δημοψήφισμα, την 1^η Σεπτεμβρίου 1946, τον επανέφερε στον θρόνο. Γύρισε στην Ελλάδα, στις 27 Σεπτεμβρίου. Την Πρωταπριλιά του 1946, πέθανε από συγκοπή. Ελάχιστοι διέθεταν ραδιόφωνο τότε και οι χωροφύλακες είδαν κι έπαθαν να πείσουν τον κόσμο να αναρτήσει μεσίστιες σημαίες, καθώς οι πολλοί θεώρησαν το νέο πρωταπριλιάτικο ψέμα.

Στις 5 Μαρτίου 1913, ο Αλέξανδρος Σχινάς δολοφόνησε τον βασιλιά Γεώργιο Α'. Κατά μian επίσημη ανακοίνωση, «ο ανισόρροπος αναρχικός Αλέξανδρος Σχινάς αυτοκτόνησε, πέφτοντας από το παράθυρο» του Διοικητηρίου. Σε βιβλίο του, ο αντιστράτηγος Λεωνίδας Παρασκευόπουλος γράφει ότι επισκέφτηκε τον πρίγκιπα Νικόλαο για να τον συλλυπηθεί κι, ανίδεος, αναφέρθηκε στον «ανισόρροπο αναρχικό δολοφόνο». Ο Νικόλαος δάκρυσε και του είπε: «Δεν είναι έργο αναρχικών αλλά πολιτικών εξωτερικών συμφερόντων». Γράφτηκε πως ο Σχινάς ήταν όργανο των γερμανικών μυστικών υπηρεσιών, επειδή ο διάδοχος Κωνσταντίνος ήταν γερμανόφιλος (αργότερα, τον ονόμασαν και στρατηγό του γερμανικού στρατού). Ο στρατηγός Θεόδωρος Πάγκαλος έγραψε πως ο Γεώργιος ήταν «θύμα των γερμανικών βλέψεων επί της Βαλκανικής».

Ως βασιλιάς, ο Κωνσταντίνος, αντίθετα με τον πατέρα του, ήρθε σε θανάσιμη σύγκρουση με τον Ελευθέριο Βενιζέλο, καταπάτησε όλες τις συνθήκες με την Σερβία κι έφτασε μέχρι την διχοτόμηση της Ελλάδας, προκειμένου η χώρα να μην έρθει σε αντίθεση με την Γερμανία στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο: Να την κάνει σύμμαχο των κεντρικών αυτοκρατοριών, δεν τον έπαιρνε.

Στις 28 Σεπτεμβρίου του 1936, ανακοινώθηκε ότι ο τότε διάδοχος, Παύλος, αρραβωνιάστηκε την πριγκίπισσα του Αννόβερου, Φρειδερίκη, αρχηγό ομάδας της ναζιστικής νεολαίας, πριν ακόμα γίνει υποχρεωτική η κατάταξη των Γερμανίδων κοριτσιών σ' αυτήν (1936). Στην Ελλάδα, διορίστηκε γενική διοικητής των κοριτσιών της ΕΟΝ, της νεολαίας του Ιωάννη Μεταξά. Ο ρόλος της στην υπόθεση της δολοφονίας του βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη, η φυγή στο Παρίσι με ψεύτικο διαβατήριο του Κωνσταντίνου Καραμανλή, για να γλιτώσει την ζωή του, και η διαμάχη της, μέχρι την ανατροπή του, με τον Γεώργιο Παπανδρέου, έγιναν αιτία το στέμμα να χάσει κάθε έρεισμα στην ελληνική κοινωνία.

Έτσι, Γερμανοί φρόντισαν να δολοφονηθεί ο πρώτος της δυναστείας και Γερμανίδα να καταργηθεί η βασιλεία.

(Ελεύθερος Τύπος, 3 – 8.12.2012)